

TĖVIŠKĖS AIDAI

Serving the Lithuanian Community since February 11, 1956
Nr 24 (2463) 2010 LAPKRITIS 17 - NOVEMBER 17

Prano Pusdešrio

Artinasi Jėzaus Kūdikėlio gimimo paminėjimas ir Naujieji metai, pasveikinkime ir suteikime džiaugsmo savo artimiesiems, draugams, pažįstamiems šiomis ypatingomis šventėmis. Sveikinimo kaina \$20.

Redakcija

This newspaper was mailed on Wednesday, November 17, 2010. (Next Edition December 8, 2010)

mgestautas@hotmail.com

Kas gi yra ta Vyskupų Konferencija?

Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetas. Iš kairės kunigai:
V. Vėlavičius, A. Svarinskas, S. Tamkevičius, J. Zdebskis, J. Kauneckas

Tad kas gi ta Lietuvos Vyskupų Konferencija? Štai ką rašo oficialus LVK tinklalapis: "Lietuvos Vyskupų Konferencija (LVK) yra lotyniškujų apeigų Bažnyčios Lietuvos vyskupų sambūris, įsteigtas siekiant drauge nagrinėti, svarstyti bei spręsti kylančius pastoracinius uždavinius ir tinkamai derinti bažnytinę veiklą. Lietuvos Vyskupų Konferencijos nariais gali būti Lietuvos vyskupijų dieceziniai vyskupai ir jiems teisės požūriu prilygstantys asmenys, vyskupijų administratoriai, vyskupai koadjutoriai, vyskupai augziliarai ir kiti tituliniai vyskupai, Lietuvos teritorijoje vykdančios ypatingas Apaštalių Sosto ar Lietuvos Vyskupų Konferencijos jiems pavestas užduotis. Lietuvos Vyskupų Konferencijai vadovauja trejų metų laikotarpiui plenariniame posėdyje renkamas Konferencijos pirmininkas. Šiuo metu LVK pirmininkas yra Sigitas TAMKEVIČIUS SJ, Kauno arkivyskupas metropolitai, o vicepirmininkas - kardinolas Audrys Juozas BAČKIS, Vilniaus arkivyskupas metropolitai. LVK nariai - Šiaulių vyskupas Eugenijus BARTULIS, Telšių vyskupas Jonas BORUTA SJ, Panevėžio vyskupas Jonas KAUNECKAS, Kaišiadorių vyskupas Juozas MATULAITIS, Vilkiškio vyskupas Rimantas NORVILA, Kauno vyskupas augziliaras Jonas IVANAUSKAS, Vilniaus

vyskupas augziliaras Arūnas PONIŠKAITIS, Lietuvos kariuomenės ordinaras Gintaras GRUŠAS " Toks būtų oficialus Lietuvos Katalikų Bažnyčios vadovų pristatymas. O kaip ji atrodo eilinio tikinčiojo žvilgsniu? Jau rašėme, kad turime kaip niekada vertus, užgrūdintus rūščioje pogrindžio kovoje aukščiausius mūsų ganytojus, didelėmis pastangomis sugebančius atsakyti į naujus, dažnai nelauktus ir netikėtus iššūkius, kaip cunamio bangos viena po kitos užgriūvančius nepasiruošusių, sutrikusių ir parsidavusių naujiems dievams, laisvę išdavusių kaimenę. Išties tokios sudėties vadovybės turbūt neturi joks katalikiškas kraštas. Beveik pusė - pogrindžio kovotojai, disidentai, kovose už tikėjimą rizikavę ne tik laisve, bet dažnai ir gyvybe. LVK prototipas - tai sovietinių laikų "Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetas", įkurtas 1978 m. lapkričio 13 d. Nors tada formaliai egzistavo ir Vyskupų Konferencija, tačiau moraliniais vadovais buvo anas drąsių vyrų būrys, tarsi karių kuopa, nepabūgusi stoti prieš

Welcome to Archbishop
S. Tamkevičius from
Cardinal George Pell

Dear Mrs Kymantas,

Cardinal Pell has asked me to reply to your letter (sent by email) of 3 October, advising that His Excellency Archbishop Tamkevičius will be visiting Sydney from 1-4 January 2011. Thank you for letting us know about this important visit for the Lithuanian Catholic community.

His Excellency will be very welcome in the Archdiocese of Sydney. His Eminence deeply regrets that he will be away on annual leave at that time, and so unable to meet with Archbishop Tamkevičius and welcome him personally.

Please accept our best wishes for the success of Archbishop Tamkevičius's visit. If we can assist in anyway please let me know.

Sincerely,

Dr Michael Casey | Private Secretary to Cardinal Pell

Sistemą. Štai jie, anų laikų Lietuvos "pogrindžio vyriausybė". Tai jų, o ne komunistinio CK klausė tikroji, tautos Lietuva:

Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetas. Iš kairės kunigai: V. Vėlavičius, A. Svarinskas, S. Tamkevičius, J. Zdebskis, J. Kauneckas TTGKK įkūrė kunigai Alfonsas Svarinskas, Sigitas Tamkevičius ir Juozas Zdebskis, prisijungė Jonas Kauneckas ir Vincentas Vėlavičius. Vėliau jo sudėtis keitėsi - mat, areštavus vieną ar kitą narį, į jo vietą stodavo kiti - taip, pvz., komiteto nariu tapo kunigas Jonas Boruta. Tokiu būdu, dabartinėje LVK iš devynių jos narių trys - arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, vyskupai Jonas Kauneckas ir Jonas Boruta yra buvę "pogrindžio vyriausybės" nariais, disidentinėje veikloje aktyviai dalyvavo ir jaunas kunigas, dabar vyskupas

Eugenijus Bartulis. Juozas Zdebskis žuvo ar buvo nužudytas, nebėra ir Vincento Vėlavičiaus. Kita LVK narių "komanda" yra amžiumi jaunesni, priklausantys jaunajai kartai - tai vyskupai Rimas Norvila, Jonas Ivanauskas, Gintaras Grušas ir pats jauniausias, neseniai iššventintas vyskupu Arūnas Poniškaitis. Jų skiriamasis bruožas - aukštasis išsilavinimas, įgytas įvairiuose katalikiškojo pasaulio teologų ir intelektualų "gregorianumuose". Dėl jauno amžiaus jiems beveik neteko patirti disidentų dalios, tačiau jų stiprioji pusė - intelektas ir erudicija. Atskirai stovi kardinolas Audrys Juozas Bačkis bei vyskupas Juozas Matulaitis - abu vyresnio amžiaus, vienas aukštas Vatikano dvasininkas, kitas iš prigimties pašauktas būti ganytoju, gerai pažįstantis Lietuvos kaimą.

PROVIZORINĖ PROGRAMA AUSTRALIJOJE
ARKIVYSKUPI SIGITUI TAMKEVIČIUI SJ IR KUNIGUI MINDAUGUI PUKŠČIUI
NUO 2010 GRUODŽIO 23 D IKI 2011 SAUSIO 4 D

ADELAIDĖJE:

2010 Gruodžio 23d – 26d (ketvirtadienis – sekmadienis)

Koordinatorius - Viktoras Baltutis – Pirmininkas, Lithuanian Caritas Inc. (šv.Kazimiero centras)

vibaltis@yahoo.com.au. Tel. 08-8363-0153

Apgyvandinimas - šv Kazimiero Centras, 6 Third Avenue St. Peters SOUTH AUSTRALIA SA 5069 Kun J N Petraitis MLC, Tel. 08 8362 1633

NUMATYTA PROGRAMA

23/12 (ketvirtadienis)

0910 Singapore Airlines(SQ 279) iš Singapore į Adelaidę

24/12 (penktadienis)

1000 Pasimatymas su arkivyskupu P. Wilson, DD JCL,Aust. Vyskupų Konferencijos pirmininku.

Pavakary Kūčių bendra vakariene su adelaidiškiais

25/12 (šeštadienis)

1100 Kalėdinės šv. Mišios šv. Kazimiero bažnyčioje, koncelebruoja su kun. J. N. Petraičiu MIC

Kalėdinės pietus su adelaidiškiais

26/12 (sekmadienis)

1100 šv. Mišios, šv. Kazimiero bažnyčioje, koncelebruoja su kun. J.N.Petraičiu MIC

Po Mišių Atsisveikinimas šv. Kazimiero centre

1725 Išskrenda su Qantas (QF 692) iš Adelaidės į Melbourną

MELBOURNE:

2010 gruodžio 26d – 2011 sausio 1d (sekmadienis – šeštadienis)

Australijos lietuviai katalikai švenčia daugiau nei 60 metų nuo įsikūrimo Australijos žemyne. Atlikę dviejų metų darbo sutartis, tikintieji kūrėsi ir organizavo į bendruomeniškas ir katalikiškas organizacijas, draugijas. Atvykę lietuviai kunigai atliko savo krikščioniškąją misiją, kartu puoselėdami ir lietuvišką kultūrą.

XXV Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos suvažiavimas vyks gruodžio 28 d., 8.30 val. ryto Bendruomenės kambaryje, Melbourne Lietuvių Namuose.

Suvažiavimo metu vyks „Tėviškės Aidų“ 55 metų jubiliejinė paroda ir vėliau laikraščio būstinėje ekspozicija atidaryta 1600-1700 val., 18 Henry Street, Kensington. „Tėviškės Aidai“ yra vienintelis lietuvių katalikų laikraštis Australijoje leidžiamas ALK Federacijos. Dabartinę ALK Federacijos valdybą sudaro: garbės nariai Marytė ir Edvardas Šidlauskai, Birutė Kymantienė pirmininkė, Marija Augustinienė vicepirmininkė, Vida Rutkauskienė sekretorė, O. Prašmutienė išdininkė ir Jadze Vaičiulytė kooptuota narė.

AUSTRALIJS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJOS XXV SUVAŽIAVIMAS

2010 gruodžio 28 d., 8.30-10.00 val. ryto

Bendruomenės kambaryje, Melbourne Lietuvių Namuose
44 Errol Street, North Melbourne.

1. Atidarymas, 2. Invokacija, 3. Prezidiumo ir sekretoriato kvietimas, 4. Sveikinimai, 5. Mandatų komisijos sudarymas, 6. Pirmininkės, Išdininkės ir Revizijos komisijos pranešimai, 7. Diskusijos dėl pranešimų ir priėmimas, apyskaitos tvirtinimas, 8. Federacijos valdybos ir Revizijos komisijos rinkimai, 9. **JE Arkivyskupo S. Tamkevičiaus SJ žodis.** 10. Klausimai ir sumanymai, 11. Padėkos ir Uždarymas giesme „Marija, Marija“ ir Lietuvos Himnu.

Suvažiavime dalyvauti kviečiame visus. Balsavimo teisę turi tik įgalioti atstovai ir garbės svečiai. Maloniai prašome Lietuvių Katalikų Organizacijų paskirti Suvažiavimui po du atstovus. Suvažiavimo pietūs, visiems dalyviams, kartu su garbingais svečiais vyks Lietuvių Klube 12-13.30 val.

ALK Federacijos Valdyba

Ko-ordinatorė - Birutė Kymantienė, ALKF valdybos pirm.,

birute38@hotmail.com, mob. 0413109212

Apgyvandinimas – St Mary Star of the Sea Klebonijoje (šalia St Mary ba • nyčios) 33 Howard Street WEST MELBOURNE VIC 3003

NUMATYTA PROGRAMA

26/12 (sekmadienis)

1800 Gallerysmith, North Melbourne

1915 Qantas (QF 692) iš Adelaidės į Tullamarine, Melbourne

27/12 (pirmadienis)

1000-1130 **XXVI Australijos Lietuvių Dienų (ALD) Atidarymo Mišios** St Mary Star of the Sea bažnyčioje, koncelebruoja su kun. Algii Šimkumi
 1350-1600 **XXVI ALD Atidarymas**, Melb. Sports/Aquatic Centre, Albert Park

Arkivysk. S. Tamkevičiaus sveikinimas

1600-1800 krepšinio rungtynės Melb. Sports/Aquatic Centre, Albert Park

1800 Meno Parodos atidarymas, Smith Gallery North Melbourne

1900-2000 **Šeimyniškas bendravimas** su tautiniais šokėjais, sportininkais, (vieta dar nenustatyta)

28/12 (antradienis)

0830-1000 **XXV Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos (ALKF) Suvažiavimas ir TA55m.**

Bendruomenės kambary, Melbourne Lietuvių Namuose 44 Errol Sreet North Melbourne

1000-1100 Architektų/Inžinierių paskaita "The House that Dana built" Melbourne Lietuvių Namų Klube

1100 Tautodailės paroda Melbourne Lietuvių Namuose

1200-1330 **ALKF Suvažiavimo dalyvių pietūs**, Melbourne Lietuvių

Namuose, (ruošia Katalikų Moterų Draugija)

1330-1530 Literatūros Popietė Melbourne Lietuvių Namuose

1600-1715 **"Tėviškės Aidų" ekspozicija**, Melb. Katalikų Namuose, 18 Henry Street Kensington

1900-2100 Tautinių Šokių Šventė, Melb. Sports/Aquatic Centre, Albert Park

29/12 (trečiadienis)

0900-0915 **Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos Suvažiavimas**

Pirma Sesija Arkivysk. S. Tamkevičiaus sveikinimas, Melbourne.

Lietuvių Namuose

1000-1700 Turistinė ekskursija

1900-2100 Jaunimo Talentų Vakarai, Melbourne Lietuvių Namų Teatro salėje

30/12 (ketvirtadienis)

0900-1300 Turistinė ekskursija

1400-1600 Balo spektaklis, viešnia iš Lietuvos Balo Prima Ballerina Eglė Špokaitė

1900-2200 Dainų Šventė, St. Mary Star of the Sea bažnyčioje

31/12 (penktadienis)

1000-1800 Turistinė ekskursija

1/1/2011 (šeštadienis)

0830-0920 **Atsisveikinimo šv. Mišios**, (vieta nenustatyta)

1100-1145 **Išlydėjimas, Tullamarine oro uoste**

1200 Qantas (QF 430) iš Melbourne į Sydney

SYDNEY:

2011 sausio 1 d – sausio 4 d. (šeštadienis – antradienis)

Ko-ordinatoriai - Sydnejaus Katalikų Kultūros Draugijos Komitetas

Pirmininkė - Danutė Ankienė, tel. 02-98712524

Sekretorius - Antanas Kramilius, tel. 02-97273131

Apgyvandinimas - Algis ir Kristina Dičiūnai

NUMATYTA PROGRAMA

1/1 (šeštadienis)

1325 Qantas (QF 430) iš Melbourne į Sydney

2/1 (sekmadienis)

1130 Iškilmingos šv. Mišios St. Joachim bažnyčioje Lidcombe

1300 Iškilmingi pietūs Lietuvių Klube "Dainava"

3/1 (pirmadienis)

Turistinė ekskursija

4/1 (antradienis)

1400 **Išlydėjimas**, Sydney Kingsford Smith oro uoste

1630 Lufthansa (LH 9745) iš Sydnejaus į Bangkok.

Edmundas Simanaitis

„Aušra“ atgimimo pradininkė

„Žurnalistikos enciklopedija“ (Vilnius, pradai, 1977) rašo, kad lietuvių periodikoje žinomi septyni laikraščio „Aušra“ variantai. Pirmosios Lietuvos Respublikos laikotarpiu mokyklose buvo aiškinamas dr. J. Basanavičiaus 1883-1886m. redaguoto mėnesinio laikraščio „Ausra“ vaidmuo, žadinant ir stiprinant tautinį atgimimą. Jis buvo spausdinamas Mažosios Lietuvos mieste Tilžėje. Knygnešiai slapta gabeno spaudą į Didžiąją Lietuvą ir čia ją platino. Rusų valdžia, vykdydama griežtą nutautinimo politiką, persekiojo knygnešius ir lietuvių rėmėjus. Tuometinis Kremlius net buvo uždraudęs vartoti lietuvių kalbą viešajame gyvenime.

Imperinės politikos tikslai buvo tokie patys

SSRS ir Vokietijos Reichui pasidalijus Rytų Europos nepriklausomų valstybių teritorijas, sovietų okupuotoje Lietuvoje lietuvių persekiojimas dėsninai pasikartojė itin brutaliomis ir žiauriomis genocido akcijomis. Lietuvių tauta, kaip ir kitos pavergtosios tautos, visomis

priemonėmis siekė ginti tautinį savitumą ir atkurti okupantų sutryptą valstybingumą. Todėl nieko stebėtino, kad atgimė ir pogrindinė „Aušra“. Tik šį kartą ji buvo spausdinama jau ne Tilžėje. Sovietinis okupantas, tęsdamas tą pačią Kremliaus politiką, Rytprūsių senbuvius lietuvininkus ir vokiečius išžudė, dalį ištremė, o visus vietovardžius, net hidronimus (!) pakeitė dirbtiniais sovietiniais ir rusiškais vardais. Į Rytų Prūsiją buvo vežami kolonistai iš Rusijos sričių. Okupantas tokiu būdu nedviprasmiškai parodė imperinės politikos pagrindinį tikslą - totalinę rusifikaciją bus vykdoma ir kitose užgrobtose teritorijose, pradžioje prisidengiant sovietizacijos širma.

Šeima - pagrindinė visuomenės ląstelė

Pogrindinė „Aušra“ ėjo nuo 1975m. kaip dr. J. Basanavičiaus redaguoto leidinio „Ausra“ tęsinys iki 1988m., kai visoje okupuotoje Lietuvoje pradėjo entuziastingai reikštis Sąjūdžio veikla. Kai kurios gvildentos temos aktualios ir nūdienos visuomenei. Štai, „Aušros“ 1977-02-16 dienos Nr. 5[45], K. Vaidilos pseudonimu pasirašęs autorius, „Šatrijos Raganos“ 100 gimimo metinių progą“ pasinaudodamas rašytojos kūriniumi, samprotuoja apie šeimos vaidmenį: „Kas tai yra šeima, koks jos vaidmuo, ką ji reiškia vaikui -

geriausiai „matoma „Irkos“ tragedijoje. Čia šeima „moderniška“ sudaryta „laisvais“ pagrindais, susidedančiais iš malonumų vaikymosi ir aistrų tenkinimo. Tokioje šeimoje nėra meilės, o nuo to labiausiai kenčia nekalta būtybė - vaikas, kurio pati prigimtis reikalauja ką nors mylėti ir būti mylimam. Tai vaikas našlatis abiem tėvams esant gyviems. (...) Šiandien tokių Irkų pilni mūsų miestai ir kaimai.“ Ar ne panaši padėtis susidarė dabartinėje mūsų visuomenėje? Neretas vaizdas- tėvai uždarbiauja, sakysim, Ispanijoje, o vaikai palikti be deramos priežiūros ir globos Lietuvoje.

Girtavimo žala - bendras visų piliečių rūpestis

Minėtame „Aušros“ numeryje „tėvynės mylėtojai“ kreipiasi į Lietuvos dvasiškiją, inteligentus ir visą tautą „Šalin alkoholi!“ Skamba kaip griežtas įspėjimas: „Paraližuodamas pavergtųjų sąmonę, alkoholis atlieka puikią paslaugą savo šeiminiškams, tautų asimiliuotojams ir jų žudikams. Dvasiškai suluošinti alkoholiškai parduoda ne tik savo šeimas, tėvus ir motinas, bet ir dar negimusią tautos ateitį.“ Gali kilti klausimas kodėl kreipiamasi buvo į dvasiškiją? Sovietinės okupacijos metais katalikų dvasininkai, nepaisant

daugybės suvaržymų, galėjo bendrauti su tikinčiaisiais ir raginti juos laikytis Dekalogo įsakymų. Tai atlikdami kunigai nepamiršdavo ir pilietinių nuostatų svarbą priminti, pavyzdžiui, Tėvynės meilę. Šiuo atveju paminėtinas ženklaus indėlis kun. S. Tamkevičiaus, redagavusio pogrindinę „Aušra“ 1975-1976 m., o ir vėlesnio redaktoriaus kun. I. Kunevičiaus. Nekelia abejonių - šiai skaudžiai problemai stokota rinktosios valdžios dėmesio. O kas toliau?

„Aušra“ primena tebesitęsiančios negerovės kelia nerimą

Pogrindinėje „Aušroje“ skelbiamos žinios lakoniškos ir taiklios. Minėtame numeryje buvo paskelbta ir tokia žinia: „Kaunas. 1977 m. prieš Tautos šventę - Vsario 16-ąją Kaune buvo platinami tokio turinio atsišaukimai: „L A I S V Ė LIETUVAI! Rusai ne išvaduotojai, bet okupantai! Mums priešai - ne broliai. Priešų šalis - ne tėvynė! Mes norime laisvę šlovinti ir prievartą prakeikti. Tegul prasmenga žemėje tironai ir v e r g a i !“ Turėtume teigiamai vertinti dalykiškų, lygiavertį Lietuvos ir Rusijos tarpvalstybinių santykių raidą, bet nederėtų pamiršti, kad didžioji Rytų kaimynė iki šiol deramai neatsiprašė Lietuvos žmonių už SSRS vykdyto genocido politikos aukas ir padarytą žalą. Genocido ir karo nusikaltimams senaties termino nėra.

ILGAS KELIAS BE PABAIGOS

Pirmosios Lietuvos Respublikos metais į mano gimtinę- tėvų namus atėdavo laikraščiai „XX amžius“, „Šaltinis“, „Šaltinėlis“, „Lietuvos aidas“, „Trimitas“. Skaitė tėvai, skaitėme ir mes - trys atžalos. Antrosios LR metais iš krikščioniškos spaudos tebeleidžiamas jau tik vienas „XXI amžius“. Šis faktas išryškina nūdienės visuomenės savivokos pokyčius. Statistikos duomenimis mūsų Respublikoje tikinčiaisiais įsivardijo bemaž 80 procentų gyventojų. Verta pasvarstyti, ar iš tiesų gausiai nūdienos tikinčiųjų visuomenei jau neberūpi krikščioniškas spausdintas žodis?

„Mokėkime vienas kito neįžeidinėti“

Atgimimo periodu ėjęs „Tikėjimo žodis“ 1988m. spalio 22 d. skelbė: „Jūsų rankose pirmasis krikščioniškas laikraštis pokario Lietuvoje (...) Dauguma lietuvių pavargo nuo ateizmo absurdo. Mes galime paliudyti, kad įmanomi tik du sąmoningo krikščioniško gyvenimo variantai: pirmasis - sėkmingas gyvenimas, antrasis - labai sėkmingas gyvenimas. Tik du!“

Kitas krikščionims skirtas laikraštis „Katalikų pasaulis“ 1989m. vasario 5d. numeryje išspausdino kardinolo V. Sladkevičiaus pamokslą prie Vilniaus Katedros durų fragmentus. Kardinolas 1988m. spalio 23 d. kalbėjo: „Brangieji, mokėkime laukti, mokėkime būti kantrūs,

mokėkime vienas kitam kulti neįžeidinėti. Mokėkime vienas kito nestumdyti, vienas kito neįžeidinėti. Ateis rudenį pasėtam pasikeitimo žemėnui ir pavasarį ir vasarą ir atneš pasikeitimo derlių mūsų tautai.“ Abu šie laikraščiai užgėso. 1990m. rugsėjo 6d. pasirodė pirmasis „XXI amžiaus“ numeris.

Liko tik vienas katalikiškas laikraštis

Praejus 20-čiai metų Lietuvoje liko tik vienas katalikiškas laikraštis, būtent, „XXI amžius“. Gausiai tikinčiųjų bendruomenei negali nerūpėti paskutinio išlikusio krikščioniškos minties laikraščio likimas. Mūsų rinktoji valdžia, daugiau mažiau remdama spaudos leidinius, tik vienam tebeinančiam „XXI amžiui“ neskyrė jokios paramos. Nelengva, o daugeliui ir skaudu suvokti, kodėl atkūrus Nepriklausomybę mūsų rinktoji valdžia suinteresuota išlikusio paskutiniojo katalikiško laikraščio numarinimu ir todėl jo neremia?

Okupacijos metais religinės minties ir tautinės savimonės raiška spaudoje buvo nuolatines planingai varžoma, nes trukdė užviršuoti utopinio „komunizmo statybą“. Iš tikrųjų tai buvo brutali nulietuvinimo ir sustiprinto rusinimo politika. Nejaugi ir

šiandien dar gyvas sovietmečio praktikos dvelksmas? Kuo paaiškinti, kad „Komjaunimo tiesa“, toliaregiškai ir negaišdama pakeitėsi savo išskabą, Nepriklausomoje Lietuvoje sulaukia paramos, o „XXI amžius“, tęsdamas pirmosios Lietuvos Respublikos meto tradiciją ir populiarinantis krikščionišką mintį, ignoruojamas?

Žurnalisto darbas įsitraukė po Kovo 11-osios

„XXI amžius“, minėdamas savo atskirimo pirmąjį dvidešimtmetį, išradinai ir prasingai papuošė Petro Katino knygos „Ilgas bus mūsų kelias...“ pristatymu. Knygoje skelbiama pernai mirusio „XXI amžiaus“ žurnalisto P. Katino publicistika, prisiminimai ir bibliografija. Knygoje istorinės apžvalgos, straipsniai apie iškilias Lietuvos ir kitų demokratinių šalių asmenybes, pasidarbavusias Europos kultūrai, pasižymėjusias vidaus ir užsienio politikoje.

Knygos autorius pratarmėje rašo: „Į žurnalistinį darbą įsitraukiau nuo pat nepriklausomybės atkūrimo dienos. Nors rašiau ir anksčiau „į stalčių“, kaip sakoma. Dalindavausi tais rašiniais su bičiuliais ir bendraminčiais. 1973m. KGB padarius krataž mano namuose buvo rasta keliolika tų rašinių, bet neįrodžius kad juos platinau,

kalėjimo ir lagerio pavyko išvengti. (...) O tuo, kad neteko baigti sovietinės žurnalistikos mokslų, džiaugiuosi iki šiol. Tai padėjo išlikti neapkvailintam, ko neišvengė ir dabar Lietuvos laikraščiuose rašantys ir dirbantys daugelis žurnalistų.“

Nepriklausomybės laikų disidentas

Minėtai P. Katino knygai prof. Vytautas Landsbergis parašė įžanginį straipsnį „Tiesaus žodžio publicistika.“ Jame minima, kad „Petras Katinas, vienas politikos apžvalgininkas ir analitikas, paliko savitą mūsų valstybės prisikėlimo metraščių. Stebėjo, fiksavo, mėgino paaiškinti tiesiog sugręžtindamas faktus. Jo straipsniai, nūnai sesers pastangomis sutelkti į vieną daiktą, sieja neseną mūsų praeitį, nenorinčią virsti istorija, su opia dabartimi. Skaitytojas tolydžio pagalvos: o kaip dabar? O kas pasikeitė? Pasikeitė, kad mažiau beturime neblėstantio istorinio akiračio ir tiesaus žodžio riterių. (...) Jis neapraktikavo nei veidmainystės nei gražbylystės, todėl ir atkurtos Nepriklausomybės laikais liko disidentas; žurnalisto brolija stengėsi jo nepastebėti.“

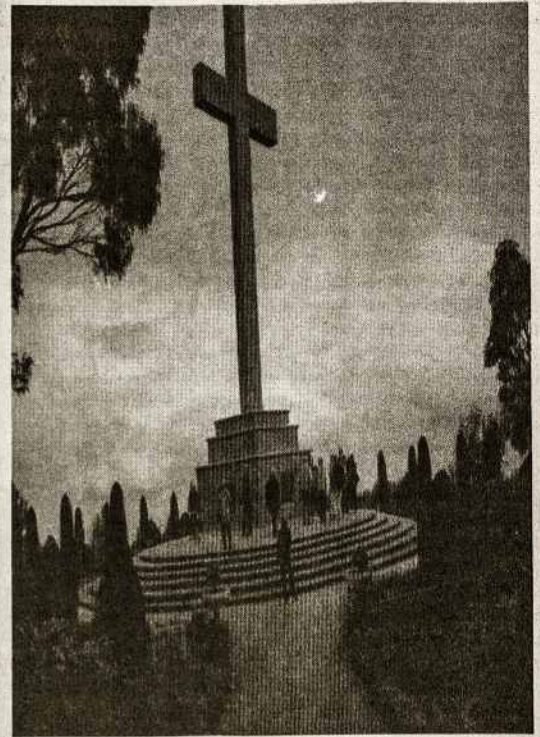
P. Katino knyga stebėtinai glaustai ir taikliai nušviečia posovietinės visuomenės gyvenimo aktualijas be savipeikos, be savinickos, tačiau aiškiai, pasvertu kritišku tiesos žodžiu. Žurnalisto talentas atsiskleidžia daugelio įvairių temų gvildinime. Peršasi mintis, kad autoriaus minimas kelias pabaigos neturi.

Melbourniškių pensininkų išvyka

Melbourno pensininkai dar nesensta. Susibūrę į pensininkų organizaciją dar nepasiduoda senatvei. Kartą mėnesį susirenka susirinkimui, papietauja ir pasikalba su draugais. Energinga pirmininkė Dana Monika Baltutienė, visuomet ką nors sugalvoja. Praeitą mėnesį, buvo suorganizuota išvyka į Mt. Macedon, kuri įvyko spalio 12 d. Susirinko virš trisdešimt asmenų. Netrukus atvažiavo autobusas. Visi buvome geros nuotaikos, todėl nedelsdami susėdome pasirinkdami vietas, nes buvo dar laisvų vietų. Pasižvalgydami, pasikalbėdami su greta sėdinčiu draugu, išvažiavome iš miesto. Po gausaus

lietaus gamta džiugino savo žaluma. Po apie valandą trukusios kelionės atvažiavome pas pensininką Zigmą Poškaitį. Jis gyvena Macedon, gražioje miško apsuptyje. Visi tuoj sugužėjome į jo kiemą. Nors šeimininkas yra brandaus amžiaus, bet visur jaučiasi rūpestingos rankos prisilietimas. Virdulyje linksmi kunkuliavo vanduo, kviesdamas kavai. Tą mes netrukus ir darėme. Apžiūrėjome jo miško proskynoje esančią aplinką. Gale sklypo lysvėje auga pomidorai, svogūnai, prieskoniai, keletas krūmelių bulvių. Malkų rietuvės tvarkingai sukrautos. Pagalvojau, kad jose dar miega gyvatės. Jos pabus, kai saulutė sušildys aplinką. Kaip malonu gėrėtis gražia aplinka,

trykštančiu fontaneliu, kvėpuoti švariame miško oru, kuris prisotintas atbundačio pavasario. Patraukė žvilgsnį saulės laikrodis, kuris rodo tikslų laiką, nepaisydamas, kad žmonės sugalvoję sukinėti savo laikrodžius. Namas erdvus, šviesus. Ant sienų šeimos nuotraukos, kurias ir mes apžiūrindami

Kryžius - aukoms atminti

Išvykos dalyvių bendra nuotrauka Zigmo ir Almos Poškaičių sodyboje. Priekyje - saulės laikrodis.

gėrėjomės Zigmo ir Almos šeima.

Pasigrožėję, pasivažiavę kavute ir stipresniu gėrimu, šeimininko lydimi, važiavome į Mt. Macedon Top of Ridge restoraną pietauti. Kadangi Mt. Macedon yra aukštoje vietoje, oras šaltesnis nei kalno papėdėje, per langą matėsi krintanti migla.

Papietavę ėjome prie kalno viršūnėje esančio kryžiaus. Jis pastatytas atminimui žuvusiems gaisro metu.

Kadangi ant kalno švilpė šaltas vėjas, neilgai trukus, ėjome link autobuso.

Vairuotojas mus į namus vežė kitu keliu, turėjome progos pamatyti pakelėse nuostabiai žydinčias gėles, prie namų vešlius krūmus, aplipusius įvairiaspalviais dideliais žiedais.

Be nuotykių, geros nuotaikos, kaip ir išvažiavę sugrįžome į Lietuvių namus. Palinkėdami vieni kitiems sudie išsiskirstėme.

Esame dėkingi mūsų pirmininkei Danai Monikai Baltutienei už malonią išvyką.

Dalyvė.

Nuotraukos Monikos Baltutienės

**AR NORITE PRISIDĖTI?? SU KUO REIKIA SUSISIEKTI?
WANT TO PARTICIPATE IN THE FOLLOWING EVENTS??
WHO TO CONTACT?**

Meno paroda - Art exhibition - Brigita Lastauskaitė - info@birdsgallery.com.au

Jaunimo meno paroda - Youth art exhibition - Julija Simankevičius - studio2@imaging.com.au

Jaunimo Talentų Vakarai - Youth talent Night (Showcasing talent)-

Aldona Gaylard - aldona_gaylard@unitracesoft.net.com

Tautodailės paroda - Craft Exhibition - Roma Eskirtas - romarod@bigpond.com

Come and be a part of the festivities during

ald2010melbourne.

XXVI ald2010melbourne programa

Sekmadieniai, gruodžio 5d. 12d ir 19d. Melbourne Lietuvių Namuose, 1pm – 2.30pm, bus galima įsigyti bilietus į visus ald2010 renginius. Kviečiame nusipirkti iš anksto.

Bilietai taip pat bus parduodami ald2010melbourne laikotarpyje Melbourne Lietuvių Namuose ir įvairiuose renginiuose.

Bilietai kainos:-

- Atidarymas/Uždarymas \$10
- Literatūros Popietė \$10
- Tautinių Šokių Šventė \$20/\$10 (\$20 suaugusiems - \$10 vaikams)
- Jaunimo Talentų Vakarai \$10
- FLB Baletas \$15
- Dainų/Muzikos Šventė \$20

Gruodžio 26 – Sekmadienis

Sporto Registracijos

10-6pm Liet. Namuose

Gruodžio 27 - Pirmadienis

Atidarymo Mišios

10am St. Mary Star of the Sea Bažnyčioje

Atidarymas

1.30pm Sporto Salėje MSAC Albert Park

Meno Parodos atidarymas

6.00pm Gallery Smith Nth Melbourne

Susipažinimo Vakarai

7.30pm Liet. Namuose

Gruodžio 28 – Antradienis

Sportas

Taut. Šokių Repeticija

8-2pm MSAC

ALKF Suvažiavimas

8.30am Liet. Namuose

Architekt. & Inžin. Paskaita

10am Liet. Namuose

Tautodailės Parodos Atidarymas

11am Liet. Namuose

Literatūros Popietė

1.30 Liet. Namuose

Tautinių Šokių Šventė

7.00pm MSAC

Gruodžio 29 - Trečiadienis -

Sportas

Krašto Tarybos Suv 1.

9am Liet. Namuose

Jaun. Talentų Repeticija

10-12.00pm Liet. Namuose

Jaunimo meno paroda

11.30 Liet. Namuose

„Į Storumą“

12.30-2.30pm Liet. Namuose

ALJS AGM

3.30pm Liet. Namuose

Jaun. Talentų Vakarai

7pm Liet. Namuose

Gruodžio 30 – Ketvirtadienis-

Sportas

Dainų/Muz Repeticija

8.00-12.00 St Marys (2-4pm)

Krašto Tarybos Suv 2

9am Liet. Namuose

FLB repeticija

10am-12pm Liet. Namuose

FLB Baletas

2pm Liet. Namuose

Dainų/Muz Šventė

7 pm St Mary's bažnyčioje

Gruodžio 31 – Penktadienis -

Sportas

Krašto Tarybos Suv 3

9am Liet. Namuose

Mokytojų Suv?

10 – 12pm Liet. Namuose

Rinktinė/Uždarymas

2-5pm MSAC

Naujųjų Metų Baliai

8pm Ultima Function Centre

Iešminė

12.00 Flagstaff Gardens

Sausio 1 – Šeštadienis

Sausio 2 – Sekmadienis

Pamarys koncertuoja

2pm Liet. Namuose Melbourne

Skautų stovyklą

Sausio 8&9

Pamarys koncertuoja Canberra/Sydney

TAUTODAILĖS PARODA

Kviečiame visus apsilankyti Tautodailės Parodoje Lietuvių Namų antrajame aukšte. Užsukę pasigėrėsite lietuvių liaudies meistrų kūryba, turinčia galias tradicijas, puoselėjančia lietuvių liaudies meną ir liaudišką kultūrą.

Ateikite ir atverkite lietuvių tautos turto skrynią ir pasidžiaukite tuo, ką darbščios lietuvaivių rankos sukūrė, išaudė, pasiuvo, išsiuvinėjo, numezgė, išdrožinėjo, suvėrė, nupynė, nulipdė, išmargino, iškarpė, nukalė, išliejo.

Pamatysite ir lietuviško aukso - dirbinių ir papuošalų iš gintaro.

Kai ką galėsite ir nusipirkti.

Dalis meno dirbinių bus iš Lietuvos.

Paroda vyks gruodžio 28-30 d. nuo 11 val. ryto iki 4 val. p.p. (renginių metu paroda neveiks).

Parodos atidarymas gruodžio 28d. 11 val.

Lauksime gausaus apsilankymo.

TĖVIŠKĖS AIDAI

ABN 59 479 733 423

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

Redakcija: Redaktorė Marija Augustine,

tel. 03-93649744

email: mgestautas@hotmail.com, teviskes.aidai@gmail.com

Techninė red: E. Rūtmejerytė, B. Kymantienė,

J. Šneideris

Administratorė: V. Rutkauskienė

Prenumeratos kaina metams - Australijoje \$50, užjūryje \$A100.

Esame dėkingi visiems, kurie kasmet šalia prenumeratos paskiria auką, ir kurie nepamiršta TA savo palikimuose. Tokios visos aukos leidžia laikraščiu gyvuoti.

Skelbimai už skilties vieną cm \$4, Užuojaus ir padėkos nuo \$25. Prašome čekius rašyti vardu "Tėviškės Aidai". (Please write cheques in name of "Teviskes Aidai") Nuolatinams skelbėjams daroma nuolaida.

Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taiso savo nuožūra.

Trumpa Mary MacKillop biografija

Kryžiaus Marija MacKillop, kuri spalio 17 buvo paskelbta pirmąja Australijos šventąja, buvo švietėja, novatorė, paveikusi tūkstančių žmonių gyvenimą.

Tuomet, dar visai jaunos Australijos valstybės laikais, sunkiais kolonijiniiais metais, MacKillop nebenaudojamose arklidėse mokė neturtingųjų vaikus, o paskui įsteigė vienuolių kongregaciją ir įkūrė daug mokyklų bei namų skurstantiesiems.

“Būdama jauna moteris, ji atsidėjo neturtingųjų švietimui sunkioje ... Australijos kaimo aplinkoje”, - per kanonizacijos ceremoniją Vatikane, kurioje dalyvavo dešimtys tūkstančių maldininkų, sakė popiežius Benediktas XVI.

“Daug metų nesuskaičiuojama daugybė jaunuolių visoje Australijoje buvo apdovanoti mokytojais, kuriuos įkvėpė drąsus ir šventas motinos Marijos MacKillop uolumo, atkaklumo ir maldos pavyzdys”, - pridūrė jis. Vėliau Kryžiaus Marija MacKillop asmeniškai pelnė popiežiaus Pijaus IX paramą savo darbui. Gerbiama ne tik už savo darbus, bet ir už drąsą bei atkaklumą, ši vienuolė ir mokytoja Australijoje, kur jos kanonizacijos laukta labai entuziastingai, vadinama “žmonių šventąja”.

“Ji buvo viena iš mūsų, - sakė Australijos katalikų vyskupų konferencijos pirmininkas arkivyskupas Philipas Wilsonas. - Marija buvo paprastas žmogus, gyvenęs šventą gyvenimą”.

Mary Helen MacKillop gimė 1842 metais Melburne, škotų šeimoje, ir buvo vyriausia iš aštuonių vaikų. Pinigų stokojusi šeima dažnai neturėdavo savo pastogės.

Nuo 16 metų MacKillop padėjo šeimai dirbdama guvernante, klerke ir mokytoja. Įkvėpta vietos kunigo, ji 1866 metais atokioje Penoloje, nebenaudojamose arklidėse, atidarė pirmąją Šv. Juozapo mokyklą.

Atvykstant vis naujoms merginoms, kurios norėjo prie jos prisidėti, MacKillop įsteigė Švč. Jėzaus Širdies juozapiečių kongregaciją. Netrukus MacKillop buvo paprašyta įkurti mokyklą Adelaidėje, kur ji taip pat atidarė moterų prieglaudą ir našlaičių namus, vėliau atsiradusius ir Brisbane.

Sveikatos problemų varginta Kryžiaus Marija MacKillop mirė 1909-aisiais, būdama 67 metų, kaip 750 vienuolių, kurios laikė 117 mokyklų, taip pat - namus ir prieglaudą neturtingiesiems, lyderė. Šio ordino veikla dabar taip pat vyksta Ugandoje, Peru, Brazilijoje ir Tailande.

1961 metais, praėjus 52 metams po jos mirties, MacKillop buvo priskirtas stebuklas dėl vienos moters išgyjimo nuo nepagydomos leukemijos. Po šio Vatikano pripažįstamo stebuklo, įvykusio pasimeldus velionei vienuolei, ši 1995-aisiais buvo paskelbta palaimitąja.

Gruodžio mėnesį Vatikanas pripažino, kad MacKillop 1993 metais išgydė kitą mirtinai sirgusią moterį. Šis antrasis stebuklas sudarė sąlygas australų vienuolės paskelbimui šventąja.

Mary MacKillop Rankų darbo paveikslas pagamintas vienuolės Delia Donahoe ir pakabintas St Peter's East Bentleigh bažnyčioje. B. Prašmutaitės nuotrauka.

Mary MacKillop šventės eiseną prasidėjo nuo jos gimimo vietos 7 Brunswick St, Fitzroy, kur dabar yra Mary of the Cross Centre. Darželio centre ant akmens buvo pastatytas jos veido ir rožės paveikslas iškalta metalu. Ant akmens buvo padėta

Akimirkos iš Eisenos...

(Nuotraukos B. Prašmutaitės)

metalinėje plokštelėje iškalta jos nuotrauka ir rožė.

2 val pp eiseną pajudėjo link Royal Exhibition Buildings kur vyko tolimesnis Festivalis. Ten atidarymo metu kalbėjo Vyskupas Les Tomlinson DD, Vicar general of the Catholic Archdiocese of melb, Sr Mary Ryan RSJ First Councillor, Victorian Province Sisters of St Joseph ir The Hon John Brumby MP, Viktorijos valstijos Premjeras. Dalyvavo ir Ministrė pirmininke The Hon Julia Gillard MP.

Eisenos pradžioje ėjo Sisters of St Joseph su Vyskupu Tomlinson. Po to nešė didelį kryžių apjuostą eukaliptų lapų vainikais, didelė nuotrauka Mary MacKillop. Eisenoje dalyvavo daug katalikiškų organizacijų su savo plakatais, daug atstovų iš katalikų gimnazijų, mokyklų ir bažnyčių, etninės grupės ir kiti, įskaitant Škotijos tautiniais drabužiais apsirengusius muzikantus su dūdmaišiais (bagpipes) (mat Mary MacKillop tėvai gimė Škotijoje).

Po atidarymo kalbų, Royal Exhibition Buildings ir aplinkiniuose soduose vyko Festivalis. Buvo 3 scenos, 2 lauke ir viena pastato viduje kur pasirodė mokyklos, grupės, šokėjai (pvz Eiru mergaičių, aborigenų šokėjai), etninės grupės (pvz Vietnamo, Peru ir Tonga šokejai).

Salės viduje buvo “Mary MacKillop” paroda apie jos gyvenimą ir darbus, vaikų ir jaunimo meno parodos ir “Exhibits”, tarpe jų Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos paroda.

6 val vakaro Royal Exhibition Buildings vyko “Prayer Service”/Maldos šventoji valanda. Ją pravedė Vyskupas Tim Costello SDB su Vikaru Generolu Vyskupu Les Tomlinson DD.

Maldos Šv valandoje giedojo “Melbourne Canonisation Ensemble ir Choras” (paruoštoje scenoje) ir Bendigo Jaunimo Choras (balkone), skaitymai iš Mary MacKillop's raštų, iš Biblijos, maldos skaitytos įvairių svečių įskaitant The Hon James Merlinmo MP, George Lekakis AO Pirmininkas, Victorian Multicultural Commision, parapijos atstovas ir buvęs “Josephite” studentas. Visi pasimeldė “The Litany of the Saints”.

Po Šv. Maldos valandos nuo 7 v.v. dideliuose ekranuose rodė įšventinimo šv. Mišias tiesiogiai iš Romos. Kai paskelbė įšventinta Šv. Mariją Kryžiaus, visi dalyviai garsiai plojo ir šaukė iš džiaugsmo Australijai turint pirmą savo šventąją St Mary of the Cross MacKillop. Buvo pasimelsta paskutiniu posmu Šventųjų Litanijos prašant visų sesių naujai pašventintus šventuosius melstis už mus. Pradedant nuo Iškilmingų šv. Mišių Šv. Patriko's Katedroje 11 val ryto, įšventinimo iškilmės baigėsi džiugia nuotaika apie 9 v.v.

Birutė Prašmutaitė

Mary McKillop išventinimo šventė Royal Exhibition Building

Melbourno Arkivyskupija pakvietė Australijos Lietuvių Katalikų Federaciją (ALKF) dalyvauti šioje išskilingoje šventėje. Arkivyskupija pasidžiaugė pasisekusia ALKF suruošta „Tėviškės Aidų“ atvirų durų diena, kurioje šv. Mišias atnašavo šv. Mergelės Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčios kunigas Father Joseph Pich.

Jie norėjo, kad dalyvaudumėte Mary McKillop išventinimo šventėje ir parodytumėte lietuviškus meno kūrinius, „Tėviškės Aidų“ leidinius.

Tam ALKF ruošėsi iš anksto. Parinkome įdomiausius meno dirbinius: kryžių, koplytstulpių maketus, rūpintojėlių, juostų, servetėlių, staltiesių, gintaro dirbinių, knygų, kalendorių, „Tėviškės Aidų“ laikraščių...

Tiesą pasakius nelabai tikėjomės sulaukti susidomėjimo mūsų paroda. Tačiau mūsų nuostabai daug žmonių sustojo ilgesniam laikui prie mūsų stalų, teiravosi apie lietuvių kultūrą, mūsų leidžiamą laikraštį, su įdomumu apžiūrino lietuviškus rankdarbius ir su nuostaba juos gyrė. Atsirado daug norinčių įsigyti mūsų lietuviškų meno dirbinių, klausinėdavo kainos. Daug kas domėjosi Lietuvos bažnyčių architektūros knygomis, prašė leidimo fotografuoti įvairius puslapius. Vaikus sudomino geležinio vilko statulėlė. Teko pozuoti nuotraukai ne vienam žmogui kurie buvo susižavėję mūsų tautiniais kostiumais, sulaukėme daug pagyrų iš praivių.

Mus sugraudino jauna mergina, sėdinti neįgaliųjų vežimelyje. Jadvyga jai papasakojo apie stebuklingos Aušros Vartų Mergelės Marijos gintarinį paveikslą. Ji šį paveikslą paėmusi pabučiavo, tikėdamasi stebuklo...

J. Vaičiulytė susidomėjusiems išsamiai pasakojo apie Lietuvą. Buvo klausytojų, kurie jau yra lankęsi Lietuvoje. Kiti buvo taip sužavėti, kad nusprendė per sekancias atostogas būtinai aplankyti mūsų šalį. Vienas vyriškis su mumis pasisveikino lietuviškai, pasirodo jo senelis - lietuvis.

Edita padėjo Jadvygai atsakinėti į gausiai susirinkusių lankytojų klausimus, papasakojo apie meno dirbinius, lietuvių kultūrą.

Mums labai džiugu, kad australai domisi mūsų šalimi, kultūra.

Vida, Edita ir Marija prie papuoštų stalų. J. Vaičiulytės nuotrauka.

Mary McKillop paveikslas Mary of the Cross Centre. B. Prašmutaitės nuotrauka.

Nuotraukos viršuje ir apačioje: Susidomėję lankytojai prie ALKF paruoštų stalų. Nuotraukos J. Vaičiulytės

ALKF paruošta paroda Royal Exhibition Building. E. Ritmejerytės nuotrauka

Melbourno Lietuvių Katalikų Parapijos 60-to Jubiliejaus Iškilmės

Kun. A. Šimkus skaito pamokslą šv. Mišių metu. Priekyje Skautų padarytas kryžius.

Spalio 13-tą dieną, „Tėviškės Aidų“ skaitytojams buvo išsiųstas specialus leidinys „Melbourno Lietuvių Katalikų Parapijos 60 metų jubiliejus“. Buvo įdomu pasiskaityti apie Parapijos ir jai priklausančių organizacijų istorijas, o nuotraukose pažiūrėti, kokius žmones atpažįstame. Sveikintina, kad archyvinė medžiaga surinkta ir viešai atspausdinta.

Spalio 31d. Melbourno ir apylinkių lietuviai atšventė Parapijos 60-tį. Jautėsi, kad Parapijos Tarybos nariai ir kunigas Algirdas Šimkus, įdėjo daug valandų paruošiant jubiliejaus programą. Dėkui jiems.

Prieš šv. Mišias, įėję į šv. Marijos Jūros Žvaigždės Bažnyčią, matėme chorą besiruošiantį giedojimui. Parapijos choro vadovė Zitos Prašmutaitės rūpesčiu, šioje šventėje giedėjo Parapijos choras, Dainos Sambūrio ir Danos Sesės dainininkai. Mišių giedojimas atrodė lyg repeticija ateinančių ALDienų atidarymui. Išgirdę giesmę „Apsaugok Aukščiausias“ tikrai pasijutai, kad mus saugo ir globoja šiandien, per 60 metų ir per ateinančius dešimtmečius, mylintis ir maloningas Dievas.

Žiūrint į altorių, dešinėje pusėje buvo padėtas Melbourno Parapijos steigėjo prel. Prano Vaserio paveikslas (tapytas Firinauskienės) su degančia žvakute. Šeštadienį dalis parapijiečių Fawker kapinėse apklankė prel. P. Vaserio ir vėlesnio mūsų klebono prel. Prano Daukno kapus. Amžiną atilsį jiems.

Iškilmingos pamaldos prasidėjo eiseną, įnešant įvairius simbolius, duonos ir vyno aukas. Eisenos gale ėjo kunigas A. Šimkus nešdamas skautų pagamintą kryžių iš eukalipto medžio. Prie mikrofono kunigas Algis paaiškino kiekvienos relikvijos reikšmę. Viskas buvo padėta Dievo garbei priekyje altoriaus (žiūrėti nuotrauką). Šv. Mišiose su tautinėm vėliavom dalyvavo

Katalikių Moterų Draugija, Karių Ramovė ir skautų Džiugo Tuntas.

Šv. Mišių skaitinius atliko Melbourno Lietuvių Parapijos Tarybos nariai Henrikas Antanaitis ir Dalia Didžienė, psalmę giedoję vargonininkė Rita Mačiulaitienė. Pamokslė kunigas prisiminė jubiliejų ir baigdamas sakė, vietoj „Mes be Vilniaus nenurimsim“, patarė dabar sakyti „Mes be Kristaus nenurimsim“. Gražios apeigos. Šv. Mišiose dalyvavo daugiau tikinčiųjų nei eilinį Sekmadienį. Pasisotinę Dievo malonėmis ir Evangelijos žodžiais ėjome į iškilmingus pietus, kurie buvo suruošti Melbourno Lietuvių Namuose.

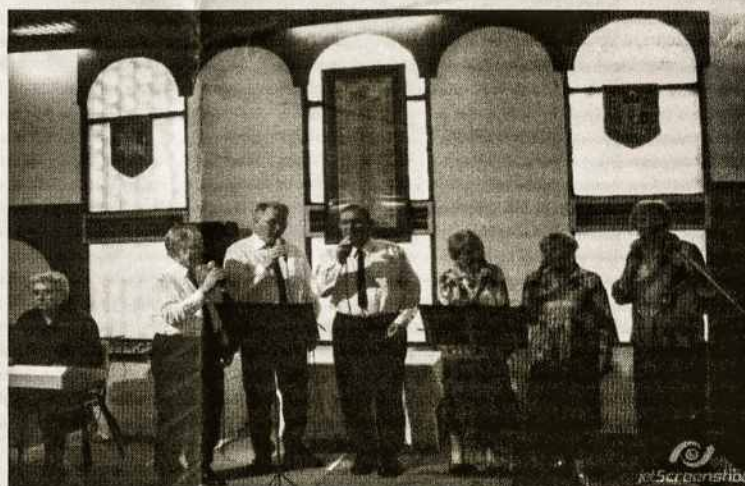
Jubiliejinėje salėje paruošta 200 vietų pietums. Baro salėje buvo du stalai maistui, vienas pyragams ir ketvirtas kavutei. Paulius Petraitis buvo šių iškilmingų pietų pranešėjas. Kunigas palaikymo valgius. Šalia stovėjo Socialinės Globos Moterų Draugijos pirmininkė Bronė Staugaitienė (vyriausia šeimininkė). Katalikių Moterų Draugijos pirmininkė Rasa Statkuviene. Abiejų organizacijų narių dėka, svečiai buvo skaniai pavaišinti įvairiais patiekalais, įskaitant lietuviškus valgius kaip silkutus su grybais, žuvį su svogūnais ir pomidorų padažu, mišraine.

Pietų metu muzikinę programą atliko „Aidas“ ansamblis iš Geelongo su vadovu Romu Zenk, akomponatoriumi Aldo Kovacs. Jie atliko penkias dainas, pajavirinant su solistais Stase ir Juliu Lipšiais. Stasė pranešinėjo. Malonu klausytis ir matyti, kaip jie patys mėgsta dainuoti. „Aidas“ praturtino jubiliejaus šventę.

Išgirdome Parapijos Tarybos pirmininką H. Antanaitį, kuris įdomiai mus vedė per Parapijos

Lietuvos, Australijos ir Džiugo Tunto vėliavos per šv. Mišias

Koncertuoja „Aidas“

istorijos puslapius. Šio jubiliejaus proga, paminėjo tris asmenis, kurie virš 30 metų yra susiję su Parapijos gerbūviu: būtent Zita Prašmutaitė - ilgametė vargonininkė ir Parapijos choro vadovė, Antanas Jankevičius - ilgametis Parapijos Tarybos narys ir Parapijos Namų tvarkytojas, ir Juozas Lukaitis - Parapijos advokatas, kuris savo darbą ir laiką paaukoja parapijai. Tarp svečių matėme atstovus iš šv. Marijos Jūrų Žvaigždės Parapijos. Henrikas paminėjo, kad yra gautas sutikimas pastatyti lietuvišką koplytėlę bažnyčios kiemelyje. Tarp kitų kalbėtojų buvo Dennis Gaylard - ALB Melbourn Apylinkės Valdybos pirmininkas ir Birutė Kymantienė - Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos pirmininkė. Parapijos Tarybos pirmininkas

padėjo įvairiems asmenims prisidėjusiems prie šventės ruošos ir įteikė dovanėles.

Išklausę kalbų ir padėkų, dalyviai pasisotino skaniais pyragais ir kavute. Pasikalbėjo su draugais ir pažįstamais. Nesukubant išsiskirstė namolei. Šauni šventė. Prisiminėm dalį mūsų Melbourno lietuvių istorijos, padėkojome Dievui už visas mums suteiktas malones, pabandydavome šioje didelėje šeimoje. Dalyvavo net 200 žmonių iš įvairių vietovių, įskaitant Mornington, Geelong, Škotiją ir Lietuvą (pastarieji lietuviukai mainų studentai). Ačiū kunigui ir Melbourno Parapijos Tarybai už suteiktą proga ir baigsiu klebono Algio žodžiais „Mes be Kristaus nenurimsime“.

Birutė Prašmutaitė

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KATALIKŲ KULTŪROS DRAUGIJA.

Sydney Lithuanian Catholic Cultural Assoc.
23 Kimberley Rd. Carlingford Rd. N.S.W. 2118 Australia.
Tel & fax 61 2 9871 2524

President Dana Ankus 2010.10.03
Secretary Gražina Grybas
Treasurer P.Andriukaitis
Vice President A.Kramilius OAM.
Members K. Ankus Alfa Savickis

RŪTA ŠVAMBARYTĖ KENNY
Melbourno Lietuvių Katalikų Parapijos Taryba

Mieli brangūs kaimynai Melbourno Lietuvių Parapijos nariai,

Ačiū Jums už pakvietimą į Jūsų šventę 60 metų jubiliejaus proga. Nuoširdžiai sveikiname Jus šia proga. Dėkojame Jūsų vadovams už įdėtą darbą palaikant gyvą Melbourno Lietuvių Katalikų Prapiją. Prisiminsime maldose tą dieną Jūsų vadovus ir narius išėjusius į Amžinybę.

Apgailestaujame, kad negalėsime asmeniškai dalyvauti Jūsų šventėje. Sydnėje pagal planą tą dieną yra mūsų pamaldos ir po jų kapų lankymas lietuvių sekcijos kapuose.

Su pagarba ir geriausiais linkėjimais Jūsų ateities keliuose.

Danutė Ankus Antanas Kramilius
Pirmininkė Vicepirmininkas

Miela Rūta,

Ačiū už pakvietimą dalyvauti Melbourno Lietuvių Katalikų Parapijos 60 metų jubiliejinėje šventėje.

Sveikinu Brisbanės Lietuvių Bendruomenės vardu, bet deja, negalėsiu asmeniškai atvykti ir perduoti linkėjimus.

Linkiu dar daug gyvavimo metų.
Dievas telaimina Jūsų visus darbus.

Pagarbiai,
Algimantas Milvydas

LITHUANIAN CARITAS INC.

6 Third Avenue, St. Peters, South Australia 5069
Tel. (08) 8363 0153, e-mail vibaltis@yahoo.com.au

2010 spalio 8d.

Melbourno Lietuvių Katalikų Parapijos Tarybai

1/12 Coventry Street
Montmorency, Vic 3094

Gerbiamieji,

Dėkojame už malonų pakvietimą dalyvauti Jūsų svarbioje ir garbingoje šventėje – Melbourno Lietuvių Katalikiškos veiklos 60 metų sukakties šventėje. Labai apgailestaujame, kad šventėje dalyvauti negalėsime, bet siunčiame Jums ir visiems Melbourno lietuviams katalikams šios gražios ir prasmingos šventės proga nuoširdžius sveikinimus ir linkime Jums dar daug metų darbuotis šiame prasmingame darbe, kur Dievo ir Tėvynės sąvokos yra taip tampriai susipynusios. Vieninga jų veikla pajėgė atsilaikyti per 60 metų, nors svetingo, bet svetimo krašto įtakai ir išlikti ištikimais ne tik savo iš Tėvų paveldėtam tikėjimui, bet ir tėvynės meilei ir ištikimybei, jos kalbai ir papročiams.

Tegul Dievo Palaima ir nenuilstamas pasiaukojimas ir toliau lydi Jus ir visą Jūsų gražią Lietuvišką Katalikišką Melbourno Bendruomenę!

Garbė Jėzui Kristui!

Su nuoširdžiais sveikinimais ir linkėjimais

Viktoras Baltutis
Adelaidės Lietuvių Caritas Inc. Ir
Adelaidės Lietuvių Katalikų Centro Pirmininkas

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame visiems, prisidėjusiems prie sėkmingo lietuvių katalikų šeimos 60-mečio šventės paminėjimo.

Ačiū Dvasios vadui kun. A. Šimkui už iškilmingų Šv. Padėkos Mišių suorganizavimą ir aukojimą, organizacijoms: Katalikų Moterų Draugijai, Skautams ir Ramovėnams, dalyvavusiems šv. Mišiose su savo vėliavomis,

Ačiū "Dainos Sambūriui", "Danos Sesėm" ir Parapijos chorui su savo dirigente Zita Prašmutaite, paruošusia giesmes, kylančias iš širdies prie Viešpaties kojų,

Pauliui Petraičiui už šventės pravedimą Lietuvių namuose,

Klubo Valdybai - Linui Kaladei už gerimų pristatymą šventei, Vytiui Krivickui už garsų tvarkymą,

Katalikų Moterų Draugijos pirmininkei Rasai Statkuvieni ir Socialinės Globos Moterų Draugijos pirmininkei Bronėi Staugaitienei už organizavimą ir skanių vaišių stalo paruošimą bei abiejų moterų draugijų narėms, prisidėjusioms nuoširdžiu savo darbu.

Didelis ačiū gelongiškiams, atvykusiems į šventę, o ypačingai "Aidams" ir jų vadovui Romui Zenkevičiui už labai gražiai atliktą meninę programą.

Nuoširdžiai dėkojame Editai Ritmejerytei ir "TA." Redaktorei Marijai Augustinienei už įdėtą darbą, išleidžiant specialų "TA." leidinį Melbourno Lietuvių Katalikų Parapijos 60 metų Jubiliejaus proga.

Didelis ačiū mieloms Birutei Prašmutaitei ir Alitei Karazijienei už šventės aprašymą mūsų spaudoje "TA." ir "M.P."

Galiausiai ačiū Jums, mieli parapijiečiai, už paramą Parapijai per tuos 60 metų ir už tai, kad taip gausiai susirinkote į mūsų visų šventę. Te Aukščiausias globoja kiekvieną iš mūsų. O mes dalinkimės gerumu ir - be Kristaus nenurimkim.

Melbourno Parapijos Taryba

Skautų Stovykla

Australijos Rajono Vadija kviečia skautus-es, jų šeimas bei prijuočiančius 2011m. sausio 2-9 dienomis dalyvauti Australijos Rajoninėje stovykloje „Miško garsai“. Ji organizuojama Gilwell Park-Gembrook (Melways ref 299E) Stovyklaujančių laukia įdomi ir įvairi programa. Sausio trečioji (pirmadienis) - svečių diena. Šv. Mišios po pietų, vakare vėliavos nuleidimas, paradas, pasirodys tautinės ir pramoginės muzikos grupė „Pamarys“. Vakare laužas.

Stovykloje stovyklaus skautai-ės iš Sydney, Adelaide, Geelong, Melbourne. Stovykloje dalyvaus svečiai: Lietuvių Skautų Sąjungos (LSS) vadovai iš Amerikos, Kanados, vyresnė skautė ir brolis „Vytis“ iš Lietuvos. Stovyklos mokestis \$175, vienos dienos \$30.

Kviečiame kuo daugiau dalyvauti. Esate visi laukiami. Iki pasimatymo stovykloje.
Budėkime!

Stovyklos vadovybė:
p.s. Jonas Rukšėnas
v.s. Dana Lynikiėnė

Jaunesnios paukštytės ir vilkiukai laukia jūsų stovykloje

GARSIOS LIETUVOS BALETO ŽVAIGŽDĖS ŠOKS ald2010 ŠVENTĖSE MELBOURNE

Gruodžio mėnesį iš Lietuvos į Australiją atskrenda žymiausia baletu Primabalerina - Eglė Špokaitė su premjeru partneriu Martynu Rimeikiu.

Jie dalyvaus ir šoks XXVI Australijos Lietuvių Dienų Kultūros ir Sporto Šventėse Melbourn, išpildydami vieną ypatingą baletu spektaklį Melbourno Lietuvių Namų Teatro Salėje

44 Errol Street, Nth Melbourne, Vic 3003 gruodžio 30d, 2.00 val. po pietų.

Tai bus vienintelis toks nuostabus spektaklis Australijoje su Lietuvos Baletu garsiausiomis žvaigždėmis.

Bilietai bus parduodami nuo gruodžio pradžios. Kaina po \$15. Vaikams nuo 12 metų \$5. Prašome jus įsigyti iš anksto, nes jų skaičius ribotas.

ald2010 informacija

www.ald2010.org

Eglė Špokaitė ir Martynas Rimeikis mėnesiui paliks profesinius spektaklius

teatre Vilniuje, pasiims nemokamas atostogas iš Lietuvos Nacionalinio Operos ir Baletu Teatro ir mums pristatys jų puikiausią klasikinio ir modernišką programą šokio repertuarą, suteikdami progą juos gyvai pamatyti šokant Australijoje - ald2010 švenčių proga Melbourn. Tai bus retas ir nepakartotinas labai aukšto lygio kultūrinis įvykis mums lietuviams Australijoje.

Eglė Špokaitė, Vilniaus baletu mokyklos absolventė, šoka su LNOBT trupe nuo 1989 metų. Ji, kaip Lietuvos Baletu garsiausia ir mylimiausia Primabalerina, yra sukūrusi pagrindines roles baletuose "Žizel", "Karmen", "Romeo ir Džuljeta", "Miegančioji Gražuolė", "Spraktukas", "Vasarvidžio nakties sapnas", "Graikas Zorba", "Šventasis pavasaris", "Raudonoji Žizel", "Rusiškasis Hamletas", "Dezdemona", "Ana Karenina" ir kt.

Štai apie ją rašo:

"Tikras mūsų baletu pasididžiavimas talentinga, nenuspėjama Eglės Špokaitės kūryba, bei nepakartojamas artistizmas strichas" Lietuvos Rytas 1998.03.10.
"Nuo Eglės Špokaitės, Lietuvos Nacionalinio Operos ir Baletu Teatro Primabalerinos, neįmanoma atitraukti akių" -

Gazeta Wyborca.

"Nenuginčijama ir šio kūriniu Karmen karalienė, tarptautinė laureatė Eglė Špokaitė, tai visais požiūriais tobula, daili, graški balerina, nepriekaištingai valdanti mimiką, kupina magiško žavesio" - Trybuna Lodzka.

"Atlikdama vaidmenį buvo nuostabi, išlaikant klasikinę šokio liniją" - El Pais, Ispanija 1999.

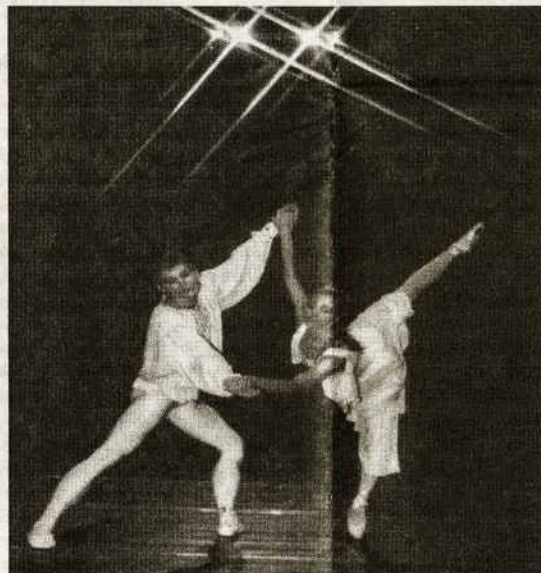
Eglei yra įteikta Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino IV laipsnio ordinas, bei Lietuvos Nacionalinė Kultūros ir Meno premija ir Lietuvos Valstybės premija, tarp kitų.

Martynas Rimeikis baigė Vilniaus Baletu Mokyklą 2000 metais, pradėjo šokti LNOBT teatre jau nuo 1999 metų. Pasižymėjo šokdamas solisto roles baletuose "Graikas Zorba", "Don Kichotas", "Žizel", "Pelenė", "Snieguolė ir septyni nykštukai", "Dezdemona", "Raudonoji Žizel", "La Syphide", "Kopelia", bei A.Cholinos pastatymuose "Karmen" ir "Romeo ir Džuljeta".

Baletu programos spektaklyje dalyvaus ir australų šokėjai John Pickup ir Kathryn Hailey, kuriuos

matėme 2008 metais per "Ballet Live" 10-tą FLB Jubiliejaus baletu programą Sydnejuje. John Pickup, sužavėtas Lietuvos Baletu klasikinio repertuaru, po peržiūros buvo priimtas 2009 2010 metais į Lietuvos Baletu trupę ir šoku su ja Lietuvoje. Išmoko lietuvių kalbą ir buvo labai patenkintas viskuo, tik ne lietuviška žiema! Šioje Baletu popietės programoje taip pat matysite Kauno Auros šokio teatro, bei Linos Puodžiukaitės, sukurta "12 Brolių Juodvarnių" trumpą filmą ir girdėsite puikius Klaipėdos "Pamario" muzikantus. Šio baletu projekto remėjai yra ALF, XXVI ald2010melbourn komitetas, TALKA, ir Lietuvos Baletu Bičiuliai Australijoje.

Laukiame jūsų ir jūsų draugų atsilankymo pasidžiaugti Lietuvos Baletu žymiausiomis žvaigždėmis per retai matomą ir nepakartojamą Baletu popietės spektaklį Melbourn XXVI ALD 2010 švenčių proga.

Spindulėliai

Our dancing trip to Tasmania.

Last year some dancers from our Geelong folk dance group were invited to perform in Hobart for the Lithuanians there to celebrate the 1,000 years anniversary of Lithuania's name. We flew in early on a Saturday. Some Melbourne friends came too. In Geelong I like boys dances like Ozelis but this time my mum made me dance with my sister. She bought me a cool hat to wear like the kids in Lietuva have. Even though she was the main organiser of the event, Mrs Roze Vaiciulevicius still found time to drive us around in a mini-bus and show us some sights such as Mt. Wellington which still had snow on its top even in September! Mrs Roze even had time to have a snowball fight with me! She was awesome!

Robertas Tigani

Picture: Young Robert with the folkdancers

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ PRANEŠIMAI

Pranešame, kad sekančios pamaldos Lietuviams bus lapkričio 21d. Lidcombe bažnyčioje įprastu laiku 11,30 val ryto. Informuokite savo kaimynus ir artimuosius.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Kaip buvo skelbta spaudoje į Australijos Lietuvų Dienas atvyksta Kauno Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ ir Jo Asistentas Kun. Mindaugas Pukštas. Jo Ekselencija lankys ir kitas Lietuvų Bendruomenes. Į Sydney atvyks sausio 1 d. Sausio 2 d. sekmadienį 11.30 ryto iškilmingas šv. Mišias atlaikys JE. Arkivyskupas Tamkevičius SJ.

Po pamaldų pietūs su svečiais ir parapijiečiais 13 val. Lietuvų klube. Parapijiečiai, pageidaujantys dalyvauti, prašome užsiregistruoti iki gruodžio 19 d. Trijų patiekalų lietuviški pietūs - \$25 doleriai. Užsakyamus priima Onutė Kapocienė Lietuvų klube, arba Danutė Ankienė tel 9871 2524 ir Antanas Kramilius Tel. 9727 3131, Email kramilius@optusnet.com.au

Katalikų Kultūros Draugija

Melbourno Parapijiečių dėmesiui

Pranešame, kad š.m. lapkričio mėn. 28d., sekmadienį, 2val. p.p. Melbourno Lietuvų Namuose įvyks Melbourno Lietuvų Parapijos metinis susirinkimas.

Kviečiame visus gausiai dalyvauti.

Melbourno Parapijos Taryba

**MELBOURNO
PENSININKŲ DĖMESIUI**

Jums ruošiami Kalėdiniai pietūs įvyks antradienį 14 gruodžio 1-mą valandą Lietuvų klube. Pietūs veltui visiems nariams, kurie susimokėjo nario mokestį (\$5.00) Visi virš 60 metų senjorai maloniai kviečiami dalyvauti. Registruotis pas sekretorę Ireną Vilkišienę tel 98195103. Visi kurie užsiregistruoja ir vėliau sužino kad dėl aplinkybių negalės dalyvauti prašome pranešti Irenai

Sąjungos

valdyba

Padėka

Reiškiamo didelę padėką visiems, kurie mus užjautė sunkiausių gyvenimo laikotarpiu, netekus man brangaus Tėvelio, A+A Povilo Svambario Lietuvoje, Šiauliuose.

Ačiū mielai Irenai už skaudžios žinios pranešimą žmonėms ir visiems, gausiai susirinkusiems į Parapijos namus Šv. Mišioms, Zitai, suorganizavusiai giesmes ir gerb. mūsų kun. Algiiui Šimkui ir svečiais kun. Algirdui Toliatui už iškilmingai atlaikytas gedulingas Šv. Mišias. Ačiū už nuoširdžius paguodos žodžius, atsiųstus paštu, išreikštus žodžiu ir per "T.A." laikraštį MLK Moterų Draugijai, Melbourno Lietuvų Katalikų Parapijos Tarybai, "Dainos Sambūriui", M.F. Sodaičiams ir A.V. Baltrukoniams ir brangiam draugių rateliui.

Ačiū už akį džiuginančias gražias gėles, aplankymą ir moralinę paramą.

Ačiū, kad buvote mūsų skausme kartu su mumis,

Ačiū iš širdies visiems,

**duktė Dalia Didžienė su šeima
ir visi artimieji.**

Tegul mūsų užuojautos žodžiai tepalengvina Irmgardą ir
Juozą Gailius, jų žentui a.a. **Ruediger Liebich** mirus.

„Tėviškės Aidų“ darbuotojai

**MLSK "Varpas" - Metinis
Susirinkimas**

Melbourno Lietuvų Sporto Klubo "Varpas" metinis susirinkimas (AGM) įvyks š.m. lapkričio 28-tą dieną, sekmadienį 11val. ryto. Melbourno Lietuvų Namuose, bendruomenės kambaryje. Bus pristatyta finansinė ataskaita, aptarsime einamuosius ir Sporto Šventės reikalus. Visi sportininkai/ės kviečiami gausiai dalyvauti.

"Varpo" Komitetas

AUSTRALIAN
LITHUANIAN
SPORTS FEDERATION

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ
FIZINIO AUKLĖJIMO
SAJUNGA

Invitation

to all Australian Lithuanian Sports Clubs affiliated with ALFAS
The Australian Lithuanian Sports Federation ("ALFAS") and Melbourne Lithuanian Sports Club Varpas would like to warmly invite all Australian Lithuanian Sports Clubs affiliated with ALFAS to participate at the 60th annual Australian Lithuanian Sports Festival which will be held from 27-31. December 2010 in Melbourne, Victoria. As you are all well aware, this years Sports Festival will be hosted by Melbourne Varpas. Now is the time to register your teams and sportspersons who will represent your club at the Sports Festival. The following sporting competitions will be offered:

- **Basketball** Men's, Women's, Veteran's and Juniors (under 18's and mini kids mixed);
- **Volleyball** Men's, Women's and Mixed;
- **Tennis** Mens (singles & doubles), Womens (singles & doubles), Mixed (doubles);
- **Table Tennis** Mens (singles & doubles), Womens (singles & doubles), Juniors (singles & doubles);
- **Golf** Mens and Womens (usual competitions);
- **Eightball**
- **Mixed Netball** New proposed sport;

Please forward your preliminary registrations for the above listed sporting competitions to the Melbourne Varpas email address provided below by 30 November 2010. melbournevarpas@gmail.com Further information will also be posted on www.ald2010.org which is the official XXVI Australian Lithuanian Days 2010 Melbourne website. We look forward to seeing you all in Melbourne.

Saulius Balnionis
ALFAS President

Justinas Rutkauskas
Melbourne Varpas President

Nuoširdžiai sveikiname „Tėviškės Aidų“ bendradarbę

**EDITĄ RITMEJERYTĘ
su 21 metų gimtadieniu.**

*Svajok apie tai, apie ką
nori svajoti,
Eik ten, kur norisi eiti.
Būk tu, kuo iš tikrųjų
nori būti...*

*Gyvenimas yra trumpas
ir dažnai tesuteikia tau tik
vieną galimybę tai
padaryti.*

Linkime didelio pasisekimo
moksle ir asmeniniame gyvenime.
Tavo šypsenoje atsispindi
nuolankumas, draugiškumas ir
dėkojame už tavo kūrybingumą
lietuviškame darbe.

Birutė, Vida, Marija ir Jonas

Tęsinys iš ruošiamos knygos

SIBIRAS – LIETUVA – AUSTRALIJA

Marija Grabauskaitė-Augustinienė

Iš šių siuntinių man atiteko vilnonės medžiagos dviems suknelėms ir viena šilkinė, batai. Močiutė pasiliko medžiaga sukneli, sijonui ir švarkui, batus ir skarelę. Tėvukas kostiumui medžiaga ir batus. Klemenso tėvai buvo aprenkti rūbais ir apauti (jų pageidavimu) išlydint į Anapilį, kuriuos atsiuntė sūnus. Daug metų praėjus ir susitikus mano dėdė Klemenšą paaiškėjo, kiek daug jam kainavo siuntinių išsiuntimas. Jis ir tik jis pagerino tėvų ir mano gyvenimą. Tais laikais, 1957 metais, užuolaidas pasidarydavome iš marlės. Išsimereškuodavome, išskalbdavome ir trumpai perplaudavome lazurkose (į vandenį įpylę mėlyno skysčio). Mūsų užuolaidos tapdavo melsvos. Mes paauglės tą darydavome ir taip papuošdavome langus. Daug siuvinėdavome pynute, o vėliau išmokome siuvinėti pilnai. Siuvinėdavome takelius ant stalo, pagalvėles ant lovų, servetėles, kilimėlius prie lovų, staltieses, virtuvėje „Gero apetito“, užuolaidėlių kampus. Tais rankdarbiais išpuošdavome namus. Visos mergaitės suėjusios pasidalindavome siuvinėjimo brėžiniais. Lenktyniaudavome kuri gražiau išsiuvinės. Nemokėti siuvinėti

didžiausia gėda, kaip ir nemokėti adyti, lopyti ar megzti. Draugėm vardo ar gimimo dieni darydavome dovanas pačios; apmegzdavome nosinėle, išsiuvinėdavome dažniausiai dvi ar keturias servetėles, nupiešdavome atviruką. Tokios buvo mielos dovanėlės, ne tik draugėms, bet mamoms arba močiutėms. Lenktyniaudavom ir su rūtų darželiais, kaip kuri sugalvoja. Mano buvo paprastas be jokių išraiščių. Kas savaitgalis išravėta ir takeliai iššluoti, išbarstyti smėliuku. Tėvukas prie virtuvės lango padarė suoliuką. Mėgdavome visi trys susėdę pavakarį pasėdėti. Tėvukas mažiau gėrė, kadangi toliau buvo karčiama, o be to ir metai savo darė, buvo mažesnis poreikis čierkiukui. Vieną kartą viskam būna gana. Negaliu lig šiol pamiršti, kaip kaimynystėje skaitykloje (bibliotekoje) būdavo ruošiami šokiai. Aš jau buvau šešiolikos-septyniolikos metų. Labai norėdavau ir aš būti toje tvankioje, dulkėtoje salėje, bet tėvukų žodis „ne“ nulemdavo viską. Žinoma, pykdavau, ašarodavau sėdėdama prie atverto trobelės lango. Ir dabar jaučiu ir matau vėjo plaukantomą

marlinę užuolaidą. Mano laikais tėvų ištartas žodis buvo šventas. Didžiausia retenybė buvo, kad koks berniukas nepaklausydavo tėvų. Mes sužinojusios mergaitės į tokias

šnairai žiūrėdavome (auginant savo vaikus jau laikai buvo kitokie).

Mano tėvukai priklausė kolūkiui, buvo nariai. Kadangi močiutė buvo senyvo amžiaus tai neidavo į laukų darbus; kaip prie rugiapjūtės, sienų valymo ir grėbimo, bulviakasio metu. Darbadienių minimumą turėdavo išdirbti. Ji lopė maišus, vasarą ravėdavo cukrinius runkelius normą 15-20 arų. Rudenį vargdavome runkelių nuėmimu. Tokius darbus kartais padėdavo vyrai. Šakėmis iškasdavo nes nevisus galima buvo išrauti. Valyti šakniavaisius irgi buvo menkas malonumas. Rudenį dažnai lydavo, naktys atšaldavo, rankas nuo šalčio užgeldavo. Eidavo vyrai sutemus saugoti nuvalytus runkelius, kad neišvogtų. Buvo taip, kad vieni iš kitų imdavo ir dėdavo į savo krūvą. Mokėdavo nuo derliaus kiek užaugo, už tiek gaudavom kilogramų papigintai nusipirkti cukraus. Prisimenu kaip iš tolimų kaimų, ir iš Šakių rajono veždavo vežimais, mašinomis į supirkimo punktą Pilviškių geležinkelio stotį. Ten juos pasverdavo ir pildavo į

bendrą krūvą. Tos krūvos būdavo besitęsianti „kalnų“ virtinė. Runkelius vežė į Kapsuko (Marijampolės) cukraus fabriką. Fabrikas gražindavo išspaudas atliekas, kurias atveždavo prekinį traukinių atidengti vagonai (platformos). Kolūkiai tomis išspaudomis šerdavo karves. Geležinkelio stotis jau nuo kilometro buvo „pakvipusi“ raugu.

Būdavo didžiausia nuobodybė salei kaitinant ant kelių atsiklaupus ravėti vagas, kurios būdavo ilgos ilgos, kad per dieną neįstengdavome po vagą nuravėti. Tik pradėjus ravėti dar būdavo nebogai, bet juo tolyn tuo blogyn. Aš vis laukdavau kada močiutė pasakys: -pailsėkim, kojas atpalaiduokim, nes nuo klūpojimo paskausdavo kelieniai bei strėnos. Labai laukdavai, kuomet saulė pakryps vakarop. Diena būdavo ilga ir nuobodi. Vos pavilkdavom kojas, kurios būdavo labai nuvargintos. Namuose vėl reikėdavo atlikti vakarinę ruošą (apsitrusti). Tą dažniausiai atlikdavo močiutė. Aš labai būdavau pavargusi, kad akys savaime merkdavosi. Tie kolūkio darbai labai nuvargindavo. Tėvukas darydavo ratus kolūkio vežimams, arba taisydavo senus. Juos vėliau veždavo pas kalvį, kad uždėtų ratlankius (apkaustyti). Darydavo ir vežimus. Kiemelis būdavo pilnas skiedrų ir pjuvenų. Tas mane labai nervindavo, kaip reikėdavo iš rūtadaržio išrankioti skiedras ir nušlavinėti takelius.

Kasparas Pašešupys

ŠATILIO ŽŪTIS

Mūsų partizanams, narsiajai čekėnų tautai ir visiems, kas narsiai kovojo ir tebekovoja už savo laisvę ir nepriklausomybę. Druskininkai Kaunas Balninkai - Palanga 1980-2010

Prieš iškeldamas pagalvok, kaip sugrįžti.

Kalniečių priežodis

Barkhala! (Ačiū!) - pasakė tamsiaplaukis jaunuolis, viena ranka ant neklusnių garbanų voždamas pilkšva karakulinę papachą, o kita ranka tvirtai gniauždamas turtingai ir dailiai marcharaj (viena iš auksakalių vartojamų ornamanto rūšių, lietuvių k. reiškianti „atžalynas“) ir tuta (kita ornamanto rūšis, vadinama „šakelė“) išrašinėta kinžalą. Tik pamanykit, Amiras pirmą kartą prie juosmens prisisėgęs amžiną kalniečio palydovą, bičiulį ir sargą nuo priešų - Kubaci meistrų padarytą kinžalą. Ir ne bet kokį. Šitokie galėtų, pavydėti net patys narsiausi Šatilio vaikinai. Juk šį ginklą padirbdino pats nagingiausias aūlo chabiču-usta (pagarbus seno, patyrusio meistro vardas), iš kurio persai, per mūsų netikėtai jį pagrobė, vėl kadaise neteko. Tada, kai buvo gėdingai sukulti narsiuųjų Šatilio karių. Atsidūręs į tvirtovės Vyriausiojo rankas, kinžalas lyg relikvija kabojo svečių saklėje, o dabar?.. O dabar štai Amiro pašonėje, prie diržo. Ek, kad šitokią akimirką jį

su šituo ginklu, grakščiomis spiralėmis, nežinia, iš kur prasidedančiomis ir nežinia, iš kur besi-baigiančiomis, apipintą, su šitomis neišpasakytos gražnos lapeliais, gėlytėmis ir rozetėmis išdabintą, bespalvų perlamutro laku nugalūdintą, štai pamatyty Asar. O kad jinai, manoji mergaitė, dabar pažvelgtų, kad pamatyty, kaip spindi prie mano šono prisegtas Kubi. Toks jo vardas. Amiras šį įprastą kiekvienam kariui ginklą taip visada vadins... Jis iškart savo gražuolį durklą pavadino tokiu vardu...

... Žinoma, šią akimirką Asar miega. Tikriausiai, sapnuoja. Nėra kada net į jos bokštą žvilgtelėti. Vyriausiasis, nuo jo nenustygstančio žirgo pasitraukęs į šalį, mostelėjo vartų sargybiniams praleisti Amirą. Mat, tokia jau buvo tvirtovėje tvarka, - tiek įleisti, tiek iš pilies bet ką, - tiek svečius, tiek savuosius išleisti sargyba tegalėdavo vien su Vyriausiojo žinia. Tiktai savieji paprastai šiek tiek lengviau už svetimšalius ir kaimynus galėdavo namo sugrįžti ir į tvirtovę patekti arba, leidimą ar įsakymą

gavę, iš pilies iškelti.

Timptelėtas už pavadžių, kaip iš patrankos iššautas žirgas nėrė pro ką tik pravertas vartus ir dar nespėjusį kaip reikiant ant sampilos nusileisti tiltą. Paskutinę akimirką visgi Amiras žvilgtelėjo į tą pusę, kur užstotas lig pusės kaimyno Magomedo saklės, bet vis viena kampas buvo matyti tos angos, prie kurios, jo supratimu, turėjusi miegoti Asar. „Miegok, miegok ir lauk manęs“, lyg sau, lyg tvirtovei, lyg tiems aplinkui stūksantiems kalnams, į kuriuos jis su kažkokiu neramiu virpuliu veržėsi, net ne pusbalsiu, o tiktai mintimis nuslydo vaikas. „Miegok!“ - dar sykį pakartojo ir, net pasistiebę ant kilpsaičių, žvilgtelėjo į taip gerai pažįstamą ir tokią savą tvirtovę, kad jam kažkur giliai giliai pasopo širdį: „Grįšiu. Turiu grįžti Būtinai. Taip įsakė Vyriausiasis. Kitaip gal ir tokio brangaus durklo nebūtų davęs. Būtiniausiai grįšiu...“ - prisispyręs save įkalbinėjo, gal daugiau tikino ir įrodinėjo, jau spėjęs dar žemiau priglusti prie ilgus žygius nudilinto balno raitelis. Žirgas Tamga (šis

žodis reiškia dėmę arba kokią nors gražaus daikto puošmeną, šiaip jau pasitaikančią ant įvairaus dydžio apvalių ar ovalinių medalių) išbuvęs ilgą laiką arklidėje, nusistovėjęs per tiek dienų, dabar iš paskutiniųjų stengėsi parodyti ką gali. Tačiau įsilėkėti ristūnui nebuvo kur, - kaipmat prašvilpė žymėtuosius akmenis, jau kadi kadais pastatytus prie kelio stambius uolos luitus, su įvairiais užrašais, raižiniais tiems, kurie mūšiuose žuvo, netikėtai dingo, kovose mirė ar buvo nužudyti svetur. Šiaip visados Amiras pro šias paminklines lentas, pro tuos nebylius, bet kartu ir tokius iškalbingus mūriniųjų garbei atsiradusius paminklus, pėstute žingsniuodavo labai lėtai. Kur čia lėtai? Retsykiais netgi atsidėjęs, valandų valandas sukiodavosi apie juos, įsitėmydavo kraupius akmenų šonus, nelygius, guzuotus ir lygius nušlifiotus jų paviršius. Tenai įmantriomis raizgytomis raidėmis iš praeties kartų kartoms žvelgė dingusiųjų, žuvusių be žinios, slapčia nužudytųjų vardai, pavardės. Jie tarsi išsirikiuodavo eilėmis prie to kelio, vingiausiu nuo tvirtovės prie amžinojo poilsio vietos, įsikūrusios atšlaitėje.

(Bus daugiau)